

potrosi po trati! Grozdní trop porabi se za kis. Ali ste užé videli podobo občnega potopa? V Zagrebu napravili so vodovod za drag denar. Vetrnica kaže smer vetra. Tatovi imajo kosmato vest. Kdor je v malem zvest, njemu se dá veliko v pest. V nebeškem prostoru je zvezd brez števila. Terica tere s trlico. Z oteračo se otiramo potem, ko smo se umili. Oderuh dère ljudi. Delo krepéa naše telo. Vodomèt meče vodo. Bučele nabirajo med ali strd. Medved góde. Beseda tresk! je medmèt. Večja bo, ako oddaš, manjša bo, ako dodaš; al' jo poznaš?

II.

Soglasnika g in k.

Narek 1. „Predraga mamka! Vzprejmite moja prisrčna voščila za Vaš slavni god“. Oče so obesili nov križ v kot. Griža je huda bolezen. Glad je hud, hujša je žeja. Razsekaj nekaj klad! Prazen klas stoji po konci. Dober glas sega v deveto vas. Gos gaga. Kos žvižga. Rok, primi vola za rog! kaj nimaš dveh rok? — Bog vse vidi, Bog vse vé. Telovadci, roki v bok! Rega je dvoživka. Reka je primorsko mesto. Katera reka je največja v Avstriji? — Pek ima še kruha stare peke. Kako se pege z lica odpravijo? Poznaš pegatke? Rumena vrba imenuje se beka. Sneg ima letos tèk.

Narek 2. Ali razločuješ desni breg od levega brega? Vaša Prekša je baje otroku roki sklestila. Kaj se dela iz govejskih rogov? Mera in vaga v nebesa pomaga; pa tudi v pekel. „Tisti me bo izdal, ki kruh z menoj v skledo namaka“. Je še dosti vlage, ne bo prehuda vlaka. Srake so kradljive ptice. Kristus je potil krvave srage. Najhujši sovrag kristjanov je Turk. Ne išči dlake v jajci! Lok in pšice rabili so nekdaj strelci mesto pušk. „Tud' tukaj solnce gre okrog, dolino vidim, hrib in log“. Je belo ko sneg, zeleno ko okrak, rudeče ko kri, nam dobro diši; kako se velí? Trije ribči so ribe lovili, pa vsak eno dobili, kolik' jih je b'lo? Lug vreje. Lugasta sol je draga. Na Hrvatskem sadijo luk. Kuga je že veliko ljudi pomorila. Kukavica se guga na veji. Plug pod klop! Si užé videl drozga? Troska (tropine) na žgancih je slovenska jed.

(Dalje prih.)

D o p i s i.

Hrušica pri Ljubljani 23. okt. (Prvi pričetek šolskega leta in blagoslovljenje nove šole.) Po dokončanem izdelanju šolskega poslopja se je dné 5. t. m. šola začela; a blagoslovljenje omenjenega poslopja se je zaradi nekaterih vzrokov še le 21. t. m. vršilo, katerega so se razun c. kr. okrajnega komisarja g. Jabornega tudi g. kaplan Zagorjan, gg. sosedna učitelja od D. M. v Polji, gosp. župan Korbar, udje krajnega šolskega sveta in nekateri stariši šolskih otrok udeležili. Prijazna, precej prostorna šolska soba je bila ozaljšana mej okni z raznimi cveticami, stene in štiri podobe pa z desetimi vencí obdane. Na sprednji steni je bil naslov z velikimi črkami: »Slava!« Okoli trojih vrat so bili tudi vencí pritrjeni. Na cesti in pred šolo je stalo šest precej velicij majev, mej katerimi so bili v národnih barvah sledeči napisí: »Bodite pozdravljeni! Dobro došli! Dolgo želeli, danes doživeli. Bog daj blagoslov tej hiši«. Povišalo je tudi to slavnost več cesarskih in národnih zastav. Reči se more, da je bilo vse prav krasno napravljeno, kar je pričalo, da imajo tukajšnji prebivalci res veselje in nagnjenost do šole. — Ob 8. uri po prihodu šolske mladine in c. kr. okrajnega komisarja g. Jabornega pričnè se cerkveno opravilo s poklicem sv. duha, potem bila je sv. maša, pri kateri se je še precej vbrano pelo, po sv. maši pa zahvalna pesem za srečno izvršenje nove šole. Po dokončanem cerkvenem opravilu gre zopet šolska mladina nazaj v šolo ter pričakuje blagoslovljenje novega šolskega poslopja. Kmalu potem pridejo visokočastiti g. župnik M. Hočevvar z g. komisarjem v šolsko sobo in blagoslové šolske prostore. Po dovršenem blagoslovljenji spregovoré g. župnik o veliki koristi in potrebi šole, zlasti v sedanjem naprednem času za vse stanove na časno in večno srečo. Na dalje imajo precej dolg poučljiv in ganljiv govor do starišev, udov krajnega šolskega sveta, do dotičnega učitelja in šolske mladine; priporočajo vsem skupaj, da naj vsak svoje dolžnosti

voljno in vestno spolnuje; stariše posebno opomni, da naj le redno svoje otroke v šolo pošiljajo in tudi domá za pouk in za krščansko izrejo skrbijo ter izražajo upanje, da bode potem ta nova šola dobre kristijane, zveste in udane podložnike in dobre skrbne gospodarje in gospodinje dajala, na kar Bog pomozi. Tako bodo ti veliki troški nove šole po otrocih dobre obresti donášali.

Potem prosijo c. kr. okrajnega komisarja, bolehnemu, visokospoštovanemu, za šolo zelo vnetemu g. c. kr. okrajnemu glavarju Mahkotu za velike zasluge pri šoli in za podarjeni dve cesarski podobi najponižnišo zahvalo izreči. Poslednjič se še zahvalijo gosp. županu Korbarju in ndom krajnega šolskega sveta, posebno pa Franu Babniku za skrb in trud pri zidanju nove šole ter se tudi za naprej priporočé, v prihodnje pri šoli za vse potrebno skrbeti. Za tem govorom podá učenka Marija Babnik krasni šopek g. komisarju z besedami: »Visokospoštovani g. okrajnega glavarja namestnik! Jaz najponižniši udana v imenu šolske mladine Vam ta šopek podelim in se v imenu učencev in učenk pristréno zahvaljujem, da ste nas danes s svojo blagovoljno pričujočnostjo počastili.« Na vse to še tukajšnji učitelj Kl. do navzočih gospodov, starišev in do šolske mladine o potrebi in koristi šole v tem kraji govori in težave prejšnjemu obiskovanju šole zarad oddaljenosti omenja, ter z veseljem opomni, da se je hvala Bogu to zdaj na boljše obrnilo, kar se danes v sredini tega šolskega kraja v lepi novi šolski sobi snidemo. Na dalje omeni, da, ko so začeli šolo zidati, so morali najprej temelj postaviti in potem do konca naprej zidati; a tudi on nima pri pouku tukaj kaj popravljati in nadaljevati, ampak tudi temelj na podlogi uka postaviti, ledino na šolskem polji orati in prav iz novega pri poučevanju pričeti, in polagoma naprej mu izročeno šolsko mladino izgojevati. K temu težavnemu opravilu se pa on za izdatno podporo pri sl. c. kr. okrajnem šolskem svétu, pri krajnem šolskem svétu in pri starih šolskih otrok za polajšanje priporočá. Potem prosi, da bi posebno redno otroke v šolo pošiljali in jih zmiraj z vsem potrebnim preskrbovali.

Slednjič se spominja on tudi našega presvitlega cesarja kot vrhovnega pokrovitelja in največjega dobrotnika in podpornika šol, kateremu se zakliče trikratna »slava«, na kar šolska mladina cesarsko pesem zapoje. Na to visokočastiti g. župnik vse gospode goste in ude krajnega šolskega sveta za malo okrepcanje k g. Korbarju povabijo in vse s prijaznimi in primernimi napitnicami počastijo. Presrečna hvala jim torej za ves sedanji trud in posebno nagnjenost do šole!

Fr. Kl.

Iz Godoviča. (Zahvala.) Slavni odbor »Národne Šole« v Ljubljani blagovolil je tukajšnji šolski mladini mnogo šolskega blaga brezplačno podariti. Za blagi dar se, v imenu uboge šolske mladine, podpisano šolsko voditeljstvo pristréno zahvaljuje. Vodstvo ljudske šole v Godoviči v 26. dan okt. 1886.

Hinko Likar,
šol. voditelj.

Iz Ljubljane. Družba sv. Cirila in Metoda se lepo razvija. Na Kranjskem so se ustanovile te-le družbe: v Ljubljani (I. podružnica sv. Cirila in Metoda, Šent-Jakob-Trnovo, Sv. Peter), v Kranji, v Novem Mestu, v Škofji Loki, v Metliki, v Črnomlju, v Senožečah, v Ribnici, v Cerknici, na Vrhnikih, v Postojini, v Železnikih, v Mokronogu, v Velikih Laščah, v Zatičini, v Šiški, v Il. Bistrici, v Kropi-Kamnigori, v Kranjski Gori, v Šmartinem pod Šmarjino goro, v Loškem Potoku, na Bledu, na Premu, v Selcah, na Brdu, v Poljanah, v Vipavi, pri Sv. Petru na Krasu.

Premene pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. G. Janez Smrekar, duh. pomočnik v Kočevji, je imenovan učiteljem verouka na I. in II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani. — G. Konrad Mali, zač. učitelj v Begunjah, gre na Dobravo in g. Ignacij Rozman, zač. učitelj na Dobravi, pa v Mošnje (na Gorenjskem). — G. Janez Rihteršič, imenovani nadučitelj v Črmošnici, ostane v svoji službi v Doberničah. — Mat. Krauland, učitelj v Koprivniku na Kočevskem, je za trdno postavljen.

Št. 650.

okr. š. sv.

Razpis učiteljske službe.

Na dvorazredni ljudski šoli na Mirni (Nendegg) je izpraznjena II. učiteljska služba s 400 gl. letne plače. Prosilci za to službo naj svoje prošnje po postavnem potu do 20. nov. t. l. pošiljajo tu sim.

C. kr. okrajni šolski svét v Novem Mestu v 3. dan nov. 1886. l.

C. kr. vladni svetovalec in okr. glavar predsednik:

Ekel l. r.

Listnica opravištva: Gosp. K. v S. Še 1 gl.

Odgovorni urednik Andrej Praprotnik.

Tiskar in založnik J. B. Milic.